



gemeente  
**Zoetermeer**

# **Stadspeiling 2019**

Deelrapport speelautomaten





## **STADSPEILING 2019**

### Deelrapport Speelautomaten

Januari 2020

Samenstelling rapport:  
In opdracht van:

Josée Boormans, afdeling JaBo/Onderzoek en Statistiek  
Annemiek Smulders, Afdeling Samenleving  
Marcel Janssen, afdeling VVH



# INHOUDSOPGAVE

	Pagina
<b>SAMENVATTING</b>	5
<b>1. ONDERZOEKSVERANTWOORDING</b>	7
1.1 inleiding	7
1.2 respons	7
1.3 opzet rapport	7
<b>2. SPEELAUTOMATENHALLEN</b>	9
2.1 gokken in Zoetermeer	9
2.2 gokken buiten Zoetermeer	10
2.3 overzicht gokgedrag	10
<b>BIJLAGE 1.</b> Selectie van de vragen uit de Stadspeiling 2020 over speelautomaten	11
<b>BIJLAGE 2.</b> Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid	13
<b>BIJLAGE 3.</b> Populatie, steekproef, veldwerk en respons	15



## SAMENVATTING

\* **Respons**

*In de Stadspeiling 2019 is voor het eerst een aantal vragen opgenomen over speelautomaten. De respons op het onderdeel speelautomaten bedraagt 26% (1054 respondenten).*

- **Speelautomaten in Zoetermeer**

*In totaal zegt 4% van de respondenten wel eens te gokken in een speelautomatenhal in Zoetermeer. Slechts één respondent blijkt een echte gokker te zijn omdat deze dagelijks in een speelautomatenhal komt, in het algemeen meer geld uitgeeft per bezoek dan hij/zij vooraf van plan was, niet makkelijk kan stoppen met gokken en de behoefte heeft de volgende dag terug te komen om een eventueel verlies goed te maken. Deze respondent geeft wel aan het heel erg leuk te vinden om te spelen op gokautomaten. Hij/zij zegt ook vrijwel dagelijks in speelautomaten buiten Zoetermeer te gokken.*

*Van de bezoekers van de speelautomatenhallen in Zoetermeer, gokt het merendeel er minder dan één keer per maand.*

*Op twee respondenten na, zeggen de overige respondenten makkelijk te kunnen stoppen met gokken.*

*Van de respondenten die invulden hoe leuk ze het gokken vinden, blijkt het merendeel het gokken leuk tot zeer leuk te vinden.*

- **Speelautomaten buiten Zoetermeer**

*In totaal zegt 7% van de respondenten (ook) buiten Zoetermeer te gokken in een speelautomatenhal. Dit zijn geen frequente gokkers. Het merendeel gokt minder dan één keer per maand.*

- **Totaal gokgedrag op speelautomaten**

*Samengevoegd blijkt dat van alle respondenten uit het onderzoek 9% wel eens gokt in een speelautomatenhal in Zoetermeer of buiten Zoetermeer. Het merendeel is geen frequente gokker.*





# 1

## ONDERZOEKSVERANTWOORDING

### 1.1 inleiding

Eind september/begin oktober 2019 is in Zoetermeer de Stadspeiling (voorheen omnibusenquête) gehouden. In deze enquête zijn er over uiteenlopende onderwerpen vragen gesteld aan de inwoners van Zoetermeer. Dit jaar is er voor het eerst een aantal vragen over speelautomaten opgenomen.

### 1.2 respons

Voor de stadspeiling 2019 zijn er drie niet overlappende steekproeven getrokken uit het bevolkingsbestand van de gemeente Zoetermeer van elk 4000 inwoners van 18 jaar en ouder. Voor de personen geldt bovendien dat zij op dat moment niet woonachtig waren in een 'bijzonder woongebouw' (verzorgingshuis, penitentiaire inrichting, gezinsvervangend tehuis) of in een woonwagen. Aan de personen uit de drie steekproeven zijn verschillende enquêtes (A, B of C) voorgelegd. De vragen over speelautomaten waren in enquête A te vinden.

Bij de aanbiedingsbrief bij de enquête zat een papieren enquête met een retourenvelop. Op de brief stond een inlogcode vermeld die gebruikt kon worden om de enquête digitaal in te vullen. Na 1,5 week is er een herinneringsbrief gestuurd aan al degenen die tot dan toe nog geen enquête hadden ingevuld (digitaal of op papier).

De vragen over het onderwerp speelautomaten zijn in voldoende mate beantwoord door 1054 personen (424 respondenten vulden een digitale vragenlijst in en 630 respondenten een papieren vragenlijst).

Eigen aan steekproefonderzoek is dat de uitkomsten een schatting geven van de werkelijkheid. In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid rondom de onderzoeksuitkomsten.

### 1.3 opzet rapport

In het volgende hoofdstuk worden de resultaten van het onderzoek gepresenteerd.

Aan het einde van het rapport is een drietal bijlagen opgenomen.

In de eerste bijlage staan de vragen die voor dit onderzoek gebruikt zijn.

De tweede bijlage gaat over de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid van de onderzoeksuitkomsten. In bijlage drie staan populatie, steekproef en respons naast elkaar.



# 2

## SPEELAUTOMATENHALLEN

### 2.1 Gokken in Zoetermeer

In Zoetermeer zijn twee speelautomatenhallen en er komt er nog één bij.  
In een speelautomatenhal kan men behendigheids spelen en gokautomaten vinden.

Van alle 1054 respondenten zeggen er 37 (4% van het totaal aantal respondenten) wel eens te gokken in een speelautomatenhal in Zoetermeer.

Alleen deze 37 respondenten vulden de verdere vragen over het gokken in Zoetermeer in. Bij de het lezen van de resultaten is het belangrijk te weten dat hoe lager het aantal respondenten is, hoe groter de marges rondom de uitkomsten zijn.

Van de 37 respondenten die wel eens in Zoetermeer gokken in een speelautomatenhal, is 81% (30 respondenten) minder dan één keer per maand te vinden in een speelautomatenhal in Zoetermeer.

Eén respondent gokt (vrijwel) elke dag en drie respondenten gokken één of meer keren per maand (niet wekelijks) in een Zoetermeerse speelautomatenhal. In totaal vulde de overige drie respondenten de vraag niet in (zie ook tabel 1).

Aan alle 37 respondenten die wel eens gokken in een speelautomatenhal in Zoetermeer is gevraagd of ze in het algemeen meer geld per bezoek uitgeven dan ze vooraf wilden uitgeven. Een respondent vulde de vraag niet in.

Van de overige 36 respondenten zeggen twee respondenten in het algemeen meer geld per bezoek uit te geven dan ze vooraf van plan waren. De ene respondent komt elke dag in de speelautomatenhal en de andere minder dan één keer per maand.

Van de overige 34 respondenten zeggen er 28 in het algemeen niet meer geld uit te geven per bezoek dan ze vooraf van plan waren en zes respondenten weten niet of ze meer geld uitgaven.

Van de 37 respondenten zijn er twee die de dag na het spelen in de speelautomatenhal de behoefte hebben om de volgende dag terug te komen om hun eventuele verlies goed te maken. De ene respondent is een dagelijkse bezoeker van de hal. De andere komt er minder dan één keer per maand.

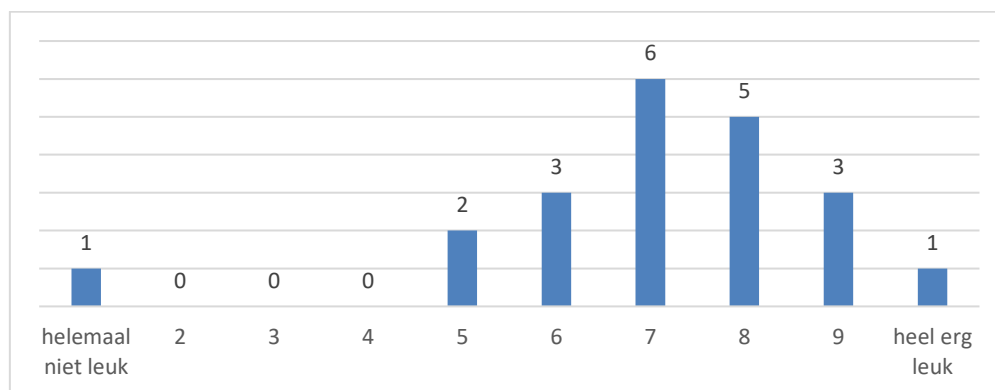
In totaal zeggen 29 respondenten geen behoefte te hebben om terug te komen de dag na het spelen. De overige zes respondenten vulden de vraag niet in.

Van de 37 respondenten die wel eens in Zoetermeer gokken vulden er 7 niet in of ze wel of niet makkelijk kunnen stoppen met gokken in de speelautomatenhal.

Van de overige 30 respondenten blijken er 28 altijd makkelijk te kunnen stoppen met gokken in een speelautomatenhal. Eén respondent zegt dat hij/zij dat nooit kan en een respondent geeft aan dat wel vaak te kunnen (maar dus niet altijd). De ene respondenten die aangeeft nooit te kunnen stoppen, bezoekt de speelautomaten dagelijks.

Er zijn 22 respondenten die de vraag invulden hoe leuk ze het spelen op gokautomaten vinden. Eén respondent zegt er geen oordeel over te hebben. Van de overige 21 respondenten zijn er drie die het spelen op gokautomaten (helemaal) niet leuk vinden (score 1 t/m 5). Er zijn negen respondenten die het spelen een 6 of 7 geven. De overige negen respondenten geven een 8 of meer (leuk tot heel erg leuk).

Grafiek 1. Verdeling van de scores over hoe leuk men het spelen op gokautomaten vindt (1=helemaal niet leuk, 10=heel erg leuk)



## 2.2 Gokken buiten Zoetermeer

Van de 1038 respondenten die de vraag beantwoord hebben, zeggen er 76 (7%) wel eens in een speelautomatenhal buiten Zoetermeer te gokken. De overig 93% gokt naar eigen zeggen niet buiten Zoetermeer in een speelautomatenhal.

Van de 76 respondenten die wel eens buiten Zoetermeer gokken, gokken er 21 (28%) ook in een speelautomatenhal in Zoetermeer.

De overige 55 respondenten gokken dus uitsluitend in een speelautomatenhal buiten Zoetermeer.

Van alle respondenten die buiten Zoetermeer gokken in een speelautomatenhal, zegt er één dit dagelijks te doen. In totaal doen er acht dit één of meer keren per maand. De overige 67 respondenten zeggen minder dan één keer per maand te gokken.

## 2.3 Overzicht gokgedrag

Uit de volgende tabel valt af te lezen dat 91% van de respondenten niet gokt in speelautomatenhallen of geen antwoord invult. Dus 9% van de respondenten (92 in totaal) gokt wel eens in een speelautomatenhal in of buiten Zoetermeer waarvan er een (vrijwel) elke dag gokt.

Tabel 1. Overzicht van het gokgedrag in speelautomatenhallen in en buiten Zoetermeer (n=1054)

* 1 respondent gokt in Zoetermeer. Niet bekend is of deze ook nog elders gokt.	0,1%
* 15 respondenten gokken uitsluitend in Zoetermeer en <u>niet</u> buiten Zoetermeer	1,4%
* 21 respondenten gokken in Zoetermeer en buiten Zoetermeer	2,0%
* 15 respondenten gokken <u>niet</u> in Zoetermeer. Niet bekend of ze buiten Zoetermeer gokken	1,4%
* 55 respondenten gokken <u>niet</u> in Zoetermeer maar wel buiten Zoetermeer	5,2%
* 947 respondenten gokken <u>niet</u> in Zoetermeer en ook <u>niet</u> buiten Zoetermeer	89,8%
<b>Totaal: 1054 respondenten</b>	<b>100%</b>

## BIJLAGE 1. VRAGENLIJST ONDERZOEK

### SPEELAUTOMATEN

37. In Zoetermeer zijn twee speelautomatenhallen en er komt er nog één bij.  
In een speelautomatenhal kunt u behendigheids spelen en gokautomaten vinden.

**Gokt u wel eens in een speelautomatenhal in Zoetermeer?**

1. ja  
 2. nee → ga naar vraag 43

38. **Hoe vaak gokt u in een speelautomatenhal in Zoetermeer?**

1. (vrijwel) elke dag  
 2. één of meer keren per week (niet dagelijks)  
 3. één of meer keren per maand (niet wekelijks)  
 4. minder dan één keer per maand

39. **Geeft u in het algemeen meer geld per bezoek uit dan u vooraf wilde uitgeven aan het gokken?**

1. ja  
 2. nee  
 3. weet niet

40. **Heeft u na het spelen in de speelautomatenhal de behoefte om de volgende dag terug te komen om uw eventuele verlies goed te maken?**

1. nooit  
 2. soms  
 3. vaak  
 4. altijd

41. **Kunt u makkelijk stoppen met gokken in de speelautomatenhal?**

1. nooit  
 2. soms-99  
 3. vaak  
 4. altijd

42. **Hoe leuk vindt u het spelen op gokautomaten?**

helemaal niet leuk            heel erg leuk  geen oordeel   
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 99

43. **Gokt u wel eens in een speelautomatenhal buiten Zoetermeer?**

1. ja  
 2. nee → ga naar vraag 45

**44. Hoe vaak gokt u in een speelautomatenhal buiten Zoetermeer?**

- 1. (vrijwel) elke dag
- 2. één of meer keren per week (niet dagelijks)
- 3. één of meer keren per maand (niet wekelijks)
- 4. minder dan één keer per maand

## BIJLAGE 2. BETROUWBAARHEID EN NAUWKEURIGHEID

De in dit verslag opgenomen uitkomsten hebben betrekking op de 1054 respondenten uit de stadspeiling 2019 die vragen hebben ingevuld over de speelautomaten. Over de ‘werkelijkheid’, dat wil zeggen de situatie in de totale populatie van Zoetermeer 18-plussers, kunnen alleen uitspraken worden gedaan in de vorm van punt- of intervallschattingen.

Wanneer in de respons bijvoorbeeld 40% een bepaald gedrag vertoont, wordt aangenomen dat dit in de populatie ook 40% zal zijn. Een dergelijke puntschatting van een percentage zal bijna altijd in meer of mindere mate van de werkelijkheid afwijken.

De kans op een verkeerde schatting kan aanzienlijk worden teruggebracht door de werkelijkheid te schatten in de vorm van intervallen (intervallschattingen).

Het is daarbij mogelijk, met behulp van statistische formules, de grootte van een interval zodanig rond de enquête-uitkomst te kiezen dat met een bepaalde mate van zekerheid (veelal ‘betrouwbaarheid’ genoemd) kan worden aangenomen dat het werkelijke percentage zich binnen dat interval bevindt.

Enkele voorbeelden ter verduidelijking:

- stel dat van alle 1054 respondenten 30% opvatting A heeft. In werkelijkheid (dus in de totale populatie van Zoetermeeders van 18 jaar en ouder) zal dit percentage dan met 95% zekerheid liggen tussen 27,3% en de 32,7%.
- Stel dat van alle respondenten er 50 gedrag x vertonen. Als van deze 50 personen 60% vrouw is dan kan met 95% zekerheid gesteld worden dat van alle Zoetermeerse 18-plussers die gedrag x vertonen tussen de 46,4 en 73,6% vrouw is.

Tabel 1. Procentpunten waarmee de werkelijke percentages (dus die in de populatie) maximaal kunnen afwijken van die in de respons. (Bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%).

Aantal respondenten	10% of 90%	20% of 80%	30% of 70%	40% of 60%	50%
100	5,9	7,8	9,0	9,6	9,8
200	4,2	5,5	6,4	6,8	6,9
300	3,4	4,5	5,2	5,5	5,7
400	2,9	3,9	4,5	4,8	4,9
500	2,6	3,5	4,0	4,3	4,4
600	2,4	3,2	3,7	3,9	4,0
700	2,2	3,0	3,4	3,6	3,7
800	2,1	2,8	3,2	3,4	3,5
900	2,0	2,6	3,0	3,2	3,3
1000	1,9	2,5	2,8	3,0	3,1
1054	1,8	2,4	2,7	2,9	3,0





### BIJLAGE 3. POPULATIE, STEEKPROEF EN RESPONS

Voor de enquête zijn uit de bevolkingsadministratie van de gemeente Zoetermeer drie steekproeven getrokken van elk 4.000 Zoetermeesters die per 1 september 2018 18 jaar of ouder waren. Voor de personen geldt bovendien dat zij op dat moment niet woonachtig waren in een 'bijzonder woongebouw' (verzorgingshuis, penitentiaire inrichting, gezinsvervangend tehuis) of in een woonwagen.

Er zijn drie steekproeven getrokken omdat het aantal vragen zo groot was dat ze over drie vragenlijsten verdeeld moesten worden. De vragen over speelautomaten zijn opgenomen in vragenlijst A.

Alle geselecteerde Zoetermeesters kregen een brief met de vragenlijst toegestuurd. Ze hadden de mogelijkheid deze vragenlijst op papier in te vullen en terug te sturen in de bijgevoegde antwoordenvolp of ze hadden de mogelijkheid de vragenlijst digitaal in te vullen. Op de brief stond een link naar de vragenlijst en een persoonlijke inlogcode.

Van de 4.000 steekproefpersonen hebben er 1054, de vragen over het onderwerp speelautomaten al of niet volledig ingevuld (424 respondenten vulden een digitale vragenlijst in en 630 respondenten een papieren vragenlijst). De totale respons voor het onderwerp veiligheid komt daarmee uit 26%.

In de volgende tabel zijn de Zoetermeerse bevolking, de steekproefeenheden en de respondenten naast elkaar gezet naar de gecombineerde kenmerken leeftijd en geslacht.

Geslacht en leeftijd, in % van:

-de Zoetermeerse bevolking van 18 jaar en ouder (per 1-1-2019);

-de personen in de steekproef (per 1-9-2019);

-de respondenten (volgens opgave van de respondent).

Geslacht en leeftijd	Bevolking	Personen in de steekproef	Respondenten
Man 18 < 30 jr.	9,0%	9,5%	2,4%
Vrouw 18 < 30 jr.	8,7%	8,2%	3,7%
Anders 18 < 30 jr.	-	-	-
Man 30 < 40 jr.	7,8%	8,6%	3,9%
Vrouw 30 < 40 jr.	8,1%	8,2%	6,1%
Anders 30 < 40 jr.	-	-	0,1%
Man 40 < 50 jr.	7,5%	7,2%	5,0%
Vrouw 40 < 50 jr.	8,3%	8,7%	6,9%
Anders, 40 < 50 jr.	-	-	0,1%
Man 50 < 65	13,0%	13,4%	17,9%
Vrouw 50 < 65	14,2%	13,1%	17,8%
Anders, 50 < 65 jr.	-	-	0,4%
Man 65 jr. en ouder	10,9%	10,7%	18,8%
Vrouw 65 jr. en ouder	12,5%	12,3%	16,8%
Anders, 65 jr., en ouder	-	-	0,0%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	99.399	4.000	1010*

\* 44 van de 1054 respondenten uit 2019 hebben hun geslacht en/of leeftijd niet opgegeven

